

Analyse

WGO Sport 2020

1. Kernboodschap

- *De coronacrisis heeft aangetoond hoe belangrijk sporten en bewegen is voor de fysieke en mentale weerbaarheid van Nederlanders. Als minister van Sport voel ik me verantwoordelijk om dit belang te verdedigen, en laat ik dit belang meewegen in de noodzakelijke coronamaatregelen die het kabinet treft.*
- *De sportsector heeft ook op financieel vlak rake klappen gehad, maar heeft het hoofd wel boven water te houden. Dit is te danken aan de veerkracht van de sector, en kon worden ondersteund door het sportspecifieke en rijksbrede steunpakket. Ik blijf met de sector in gesprek over de zorgen voor de toekomst.*
- *De coronacrisis heeft ook invloed gehad op de uitvoering van het Sportakkoord, maar ik zie ook dat er nog altijd veel gebeurt. We hebben samen, op nationaal en op lokaal niveau, flinke stappen kunnen zetten.*
- *Ik hoor de oproepen uit verschillende hoeken, van sportprominenten maar ook uit uw Kamer, om te zorgen dat we gezond uit de coronacrisis komen. Sporten en bewegen spelen daarin een onmisbare rol. Daarom zet ik me onder meer in voor het initiatief 'Bewegen het nieuwe normaal', en werk ik samen met de sport aan oplossingsrichtingen voor de arbeidsmarkt. Dit zijn belangrijke trajecten om nu aan te pakken, die ook het sportbeleid van het volgende kabinet kunnen gaan vormen.*

2. Verwachte thema's

2.1 Sport en corona

De coronacrisis heeft een sterke impact gehad op de sport. Over het algemeen zijn mensen iets minder gaan sporten, en dit geldt specifiek voor bepaalde doelgroepen (zoals ouderen, lager opgeleiden en mensen met een beperking; zie factsheet p. 6 in het dossier). Gezondheids- en leefstijlverschillen die al langer bestonden, worden hierdoor verder verdiept. Het kabinet zet hierop in door de sport zoveel mogelijk bereikbaar te houden, ook al is niet alle sportbeoefening zonder aanpassingen mogelijk. U kunt aangeven dat u zich hiervoor blijft inzetten.

De Monitor Sport en corona II van het Mulier Instituut schat de schade voor de sportsector op € 1,2 miljard, en € 726 miljoen na compensatie uit rijksbrede en sportspecifieke steunmaatregelen (factsheet p. 10 en 21). De monitor geeft aan dat sportverenigingen en gemeenten erg goed worden gecompenseerd door de steun voor de sport vanuit VWS. Aandachtspunt is dat een groot deel van de resterende schade in de sport landt bij de commerciële aanbieders (€ 700 mln na toepassing van steunmaatregelen). Zij worden vanuit het rijksbrede pakket slechts beperkt gecompenseerd voor schade. U kunt ook bevraagd worden waarom er nu geen steunmaatregel is voor topsportprogramma's, sportbonden, sportevenementen en het betaald voetbal (factsheet p. 15).

De maatregelen om het coronavirus te bestrijden, zorgen dat sportbeoefening beperkt mogelijk is (factsheet p. 6). Met name NOC*NSF is hier kritisch op, en vraagt om uitzonderingen. U kunt aangeven dat u zich inspant om de sport zoveel mogelijk open te houden, binnen wat er aan maatregelen noodzakelijk is om het coronavirus te bestrijden. U kunt bevraagd worden op de afweging om sport beperkt mogelijk te maken, de mate waarin er kan worden versoepeld en uw inspanningen om te zorgen dat vrijwilligers zich blijven inzetten voor de sport.

buiten verzoek

2.3 *Bewegen het nieuwe normaal*

Juist in deze tijd van thuiswerken en verminderde mobiliteit is bewegen van groot belang voor de fysieke en mentale weerbaarheid. De oproep vanuit de sport om van bewegen het nieuwe normaal te maken (factsheet p. 24) heeft dan ook veel opvolging gekregen, en ook aandacht vanuit de Kamer. U kunt aangeven dat u, samen met de andere betrokken departementen, werkt aan een aanpak voor de korte en de lange termijn om beleidsinterventies te vinden die bijdragen aan meer bewegen.

buiten verzoek

buiten verzoek

4.1 NOC*NSF

- Oproepen om topcompetities in de amateursport mogelijk te maken
- In gesprek blijven over de toepasbaarheid van rijksbrede en sportspecifieke steunmaatregelen
- Rol voor NOC*NSF om in kaart te brengen hoe de sport weer open kan als de maatregelen versoepeld worden
- Additionele middelen beschikbaar stellen aan het Fonds voor de Topsporters zodat de tijdelijke coronaregeling (ondersteuning inkomsten topsporters) van NOC*NSF voortgezet kan worden

4.2 G5-gemeenten

- In gesprek over de bijdrage die de G5-gemeenten kunnen spelen om gezond uit de coronacrisis te komen

- In gesprek over financiële steunmaatregelen om de verhuurders van sportaccommodaties te ondersteunen

4.3 Zwembadexploitanten

- Benadrukken het belang van zwemlessen voor kinderen in relatie tot de gedwongen sluiting van twee weken, begin november

4.4 KNVB

- Nog niet ontvangen

Prioritaire factsheets en Q&A's WGO Sport 2020

Versie: 1

Datum: 2020-11-26

Inhoud

Begroting.....	3
0.0 Begroting 2021.....	3
Sport en corona.....	5
1.1 Monitor sport en corona.....	5
1.2 Impact op sportaanbieders en sportgedrag.....	6
1.3 Financiële impact op de sport.....	10
1.4 Betaald voetbal.....	15
1.5 Steunpakketten voor de sport.....	21
Bewegen het nieuwe normaal.....	24
3.2 Bewegen het nieuwe normaal.....	24
Sportakkoord.....	28
2.1 Voortgang Nationaal Sportakkoord.....	28
Ongewenst gedrag in de sport.....	32
3.8 Grensoverschrijdend gedrag in de (turn)sport.....	32
3.10 Aanvalsplan racisme.....	36
Overige relevante dossiers.....	40
3.1 Buurtsportcoachregeling.....	40
3.5 Arbeidsmarkt.....	43
3.6 Onderzoek finance & governance.....	44
3.7 Gehandicaptensport.....	48
3.9 Zwemveiligheid.....	50
4.2 Nieuw evenementenbeleid.....	54

Q&A's in dossier

Begroting.....	3
Q: Hoe ziet de totale begroting/besteding over 2021 eruit? Waar ontstaat onderuitputting?.....	4
Sport en corona.....	5
Q: Wat is het sportieve effect op de prestaties van onze topsporters nu topsportcompetities geen uitzondering krijgen om door te mogen?.....	7
Q: De huidige maatregelen (1,5m afstand houden en in kleine groepen trainen) maken teamsport in de praktijk onmogelijk. Hoe rijmt u dat met de kabinetsstandpunt dat sporten mogelijk moet blijven?.....	8
Q: Het vrijwilligerstekort is al een probleem bij sportverenigingen; met corona zijn er nog minder vrijwilligers. Wat gaat u hieraan doen?.....	9
Q: Sportverenigingen lijken nauwelijks grote gevolgen te ondervinden van de coronacrisis. Waarom wordt deze groep zo zwaar gecompenseerd en de commerciële sport niet?.....	12
Q: Waarom doet u niks voor topsportprogramma's en sportevenementen?.....	13
Q: De sport verwacht grote toekomstige schade door terugloop van leden en sponsorinkomsten. Wat gaat u hieraan doen?.....	14
Q: Waarom maakt u wel een uitzondering voor het spelen van competitiewedstrijden in het betaald voetbal en niet voor andere topsportcompetities?.....	17
Q: Wat vindt u van het aantal besmettingen in het betaald voetbal?.....	18
Q: Wanneer gaat het kabinet financiële ondersteuning bieden aan de Betaald Voetbal Organisaties (BVO's)?.....	19
Q: Hoe staat het met het Fieldlab evenementen waar de KNVB ook bij betrokken is?.....	20
Q: TASO en TVS zijn maar voor net iets meer dan 50% uitgeput. Sluiten uw regelingen niet goed aan bij de behoeftes van de sector? Wat gaat u doen om het nieuwe steunpakket wel goed aan te laten sluiten?.....	23
Bewegen het nieuwe normaal.....	24
Q: Wat kan de sportsector zelf betekenen om mensen meer te laten sporten en bewegen?.....	26
Q: Wat zijn de vervolgstappen?.....	27
Sportakkoord.....	28
Q: Hoe gaat u zorgen dat alle lokale akkoorden ook uitgevoerd gaan worden? Zijn de ambities nog haalbaar? Welke rol heeft u daarin?.....	30
Q: Wanneer bent u tevreden over het Sportakkoord?.....	31
Ongewenst gedrag in de sport.....	32
Q: Wat vindt u van de verhalen over grensoverschrijdend gedrag in het turnen?.....	34
Q: Kunt u samen met de KNGU een schadefonds instellen of op een andere manier financiële tegemoetkoming bieden aan turnsters?.....	35
Q: Wat zijn de eerste resultaten van het actieplan tegen racisme in het voetbal?.....	38
Overige relevante dossiers.....	40
Q: 50.000 euro is niet voldoende voor 1 fte buurtsportcoach. Er zijn meer middelen nodig om de buurtsportcoaches op een goede manier in te zetten. Is dit mogelijk?.....	41
Q: Hoe kan de inzet van buurtsportcoaches voor kwetsbare groepen worden vergroot?.....	42
Q: Wat vindt u van het advies en wat gaat u ermee doen?.....	45
Q: Gaat u bijeenkomsten organiseren om het maatschappelijk debat over de toekomst van sportsector te voeren?.....	46
Q: Het advies wijst op een andere rol voor NOC*NSF. Wat betekent dat voor het sportakkoord en de rol van "strategische partner" die het NOC*NSF heeft?.....	47
Q: De bereikbaarheid en beschikbaarheid van sporthulpmiddelen is nog altijd problematisch. Hoe lost u dit nu op?.....	49
Q: Hoe is de financiering van Nederland Zwemveilig 2020-2024 geregeld?.....	52
Q: Krijgen de reddingsbrigades nu structurele financiering?.....	53
Q: Klopt het dat iedere organisatie, behalve overheden, een subsidie aan kan vragen? Is het wenselijk dat nu ook de Formule 1 een overheidssubsidie kan krijgen?.....	56
Q: Waarom stappen we af van de beoordelingscommissie van de NL Sportraad? De experts kunnen juist helpen bij het maken van lastige keuzes.....	57

Begroting

0.0 Begroting 2021

Totaal budget Artikel 6	380,5 mln	
<i>waarvan:</i>		
1. Passend sport- en beweegaanbod	0,4 mln	
2. Uitblinken in sport	0 mln	
3. Innovatie en kennisdeling	0 mln	
4. Sport Verenigt Nederland	380,1 mln	
1. Passend sport- en beweegaanbod	0,4 mln	<i>Uitloop oude structuur</i>
2. Uitblinken in sport	0 mln	<i>Uitloop oude structuur</i>
3. Innovatie en kennisdeling	0 mln	<i>Uitloop oude structuur</i>
4. Sport Verenigt Nederland	380,1 mln	
<i>waarvan:</i>		
- Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	261,8 mln	SPUK (182,6 mln) + BOSA (79,2 mln)
- Sportakkoord	90,3 mln	SPUK Sportakkoord (10,4 mln), SUB/OPD Sportakkoord (79,9 mln)
- Stipendium	13,8 mln	Vergoeding topsporters
- Kennis en innovatie	11,1 mln*	o.a. Mulier, Kenniscentrum sport, onderzoeksprogramma
- Dopingbestrijding	3,1 mln	Dopingautoriteit + WADA
Deelthema's (SUB + OPD)		
- Inclusief sporten	3,0 mln	o.a. Alliantie, Jeugdportfonds, Special Heroes etc.
- Topsportprogramma's	41,0 mln	NOC*NSF Topsportprogramma
- Topsportevenementen	10,6 mln	Subsidie WK's/EK's
- Vitale sportaanbieders	17,3 mln	o.a. Sportlijn, versterken bonden, compensatie kansspelen
- Positieve sportcultuur	3,3 mln	o.a. Aanpak discriminatie, HALT, CVS, Vechtsportautoriteit etc.
- Vaardig in bewegen	2,3 mln	o.a. Koningspelen, zwemmen, gezonde school, blessurepreventie etc.

* Daarnaast voor programma Sportinnovator (via ZonMw) nog middelen op artikel 4

Budgetflexibiliteit 2021

Naast de reeds vastgelegde verplichtingen is de beschikbare ruimte op de sportbegroting waarvoor nog geen juridische verplichtingen zijn aangegaan op nihil te stellen. Deze niet juridisch verplichte uitgaven zijn niet te beschouwen als middelen die zonder meer vrijelijk beschikbaar zijn voor alternatieve aanwending. In veel gevallen liggen er politieke en/of bestuurlijke afspraken aan ten grondslag voor subsidies en opdrachten op het terrein van sportevenementen, de deelakkoorden van het sportakkoord en kennis en innovatie.

**Q: Hoe ziet de totale begroting/besteding over 2021 eruit?
Waar ontstaat onderuitputting?**

A:

- Naast de reeds vastgelegde verplichtingen is de beschikbare budgettaire ruimte op de Sportbegroting waarvoor nog geen juridische verplichtingen zijn aangegaan in 2020 beperkt.
- Deze nog niet juridisch verplichte uitgaven (i.c. € 7,6 miljoen stand medio juli 2020) zijn niet te beschouwen als middelen die zonder meer vrij beschikbaar zijn voor alternatieve aanwending.
- In veel gevallen liggen er politieke en/of bestuurlijke afspraken en voornemens aan ten grondslag voor subsidies en opdrachten op het terrein van sportevenementen (nog te ontvangen aanvragen voor het organiseren van EK's/WK's etc), de deelakkoorden van het sportakkoord (voorbeelden: Volwassenfonds, Nationale Spelen, Fonds gehandicapten, Microkredieten sportlijn, Challenge, toekomstplan arbeidsmarkt, initiatief Alberda, Centrum Veilige Sport, Halt, Vechtsportautoriteit etc) en kennis en innovatie (RIVM, opvolging advies Sportraad, LivingLabs, Coronamonitor, onderzoek reduceren zorgkosten etc).

Sport en corona

1.1 Monitor sport en corona

Strategie	<p>In het voorjaar is Kennisconsortium Covid-19 en Sport ingericht. Dit om snel de beschikbare data en kennis gerelateerd aan de gevolgen van de coronamaatregelen voor de sport te kunnen ontsluiten en delen.</p> <p>Het kennisconsortium brengt vertegenwoordigers van de sportsector, het beleid en kennisinstellingen bijeen om kortcyclisch te kunnen leren van de situatie zoals deze wordt waargenomen.</p> <p>De tweede grote rapportage (Monitor Sport en corona II) is afgelopen week verschenen nadat eerder een eerste rapport in juli 2020 verscheen.</p>
Proces	<p>Kenniscentrum Sport en Beweging (KCSB) en het Mulier Instituut (MI) vormen de projectorganisatie van het kennisconsortium. Het MI draagt zorg voor het onderzoeksmatige deel en wordt daarin ondersteund door een expertgroep, waarvan de leden beschikken over financieel-economische expertise met betrekking tot de sportsector.</p> <p>KCSB coördineert het platform, waarin en waardoor de vraagarticulatie, kennisontsluiting en kennisdeling plaatsvinden.</p> <p>De volgende voortgangsrapportage staat gepland om te verschijnen in het voorjaar/zomer van 2021</p>
Actualiteit/politieke aandachtspunten	<p>De belangrijkste uitkomsten van de Monitor zijn afgelopen week in een aparte brief verstuurd aan de Kamer, inclusief een beleidsreactie.</p> <p>De belangrijkste financiële aandachtspunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verenigingen worden op het oog financieel goed gecompenseerd (netto schade van 109 miljoen euro) - Sportondernemers krijgen grotere klappen (netto schade van 978 miljoen euro) - In beide gevallen is geen toename van faillissementen waarneembaar. - De sport heeft tot dusver beroep gedaan op 447 miljoen euro aan steunmaatregelen. - Voor topsport, evenementen en betaald voetbal zijn de cijfers minder gedetailleerd beschikbaar maar laten grove eigen inschattingen van de branche 300 tot 400 miljoen netto schade zien. - Bovenstaande geldt allemaal voor kalenderjaar 2020

1.2 Impact op sportaanbieders en sportgedrag

Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> • Sport en bewegen leveren een heel belangrijke bijdrage aan de vitaliteit, gezondheid en weerbaarheid van de bevolking. • Ik vind dat sportbeoefening zoveel mogelijk door moet kunnen blijven gaan • Gezien de gezondheidssituatie vraagt dit van veel sporten enige aanpassingen in bijvoorbeeld trainingsvormen • Afhankelijk van de gezondheidssituatie en verloop van het virus wordt er in de maatregelen gedifferentieerd in wedstrijden-trainingen, jeugd-volwassenen en binnen-buiten sporten.
Concrete doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Sport en bewegen blijft mogelijk, zij het in aangepaste vorm • De sportinfrastructuur blijft tijdens en na de crisis overeind.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Ik heb continu overleg met partijen zoals NOC*NSF, Vereniging Sport en Gemeenten en platform ondernemende sportaanbieders over de maatregelen en de impact op het sportgedrag.
Feiten & cijfers	<p>Sportgedrag</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28% Volwassenen geeft in oktober aan minder te sporten en bewegen. In april was dit 53% • Sport- en beweeggedrag van kinderen (5-18 jaar) is weer op normaal niveau (77%). Dit was in april 42% • Lager opgeleiden zijn het minst ver terug op hun oude sportniveau <p>Sportaanbieders</p> <ul style="list-style-type: none"> • 45% van de verenigingsbestuurders maakt zich zorgen over de gevolgen voor hun club • Bij 31% van de verenigingen is het ledenaantal (licht) gedaald in het afgelopen jaar. Dit wordt slechts deels toegeschreven aan corona. • Er zijn ook verenigingen (10%) en sportaanbieders (bv. golf en tennis) die juist een groei in ledenaantallen zien. • 49% van de verenigingen heeft ander sportaanbod of lidmaatschapsvormen ontwikkeld • 66% van de verenigingen heeft vertrouwen in de veerkracht van de vereniging. 54% behoudt dat vertrouwen nu de maatregelen weer strenger zijn geworden. • Het aantal lidmaatschappen van ondernemende sportaanbieders is instabieler dan voor de coronacrisis
Actualiteit/politieke aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Verandert continu • Er wordt gevraagd om een uitzondering op de maatregelen voor sport • De huidige situatie laat het niet toe uitzonderingen te maken voor de sportsector

Q: Wat is het sportieve effect op de prestaties van onze topsporters nu topsportcompetities geen uitzondering krijgen om door te mogen?

A:

- Het stopzetten van alle competities heeft natuurlijk direct effect op een sporter en op een team.
- Sporters worden abrupt uit hun wedstrijdritme gehaald en moeten van de een op de andere dag hun trainingen aanpassen.
- Op dit moment kunnen alleen sporters die op internationaal niveau uitkomen nog wedstrijden spelen, maar ook zij moeten dit doen zonder het basisritme bij hun eigen club.
- Ik zie het belang hiervan in en ben hierover in overleg met de topsportsector om te bezien hoe en wanneer de topsportcompetities kunnen herstarten, op basis van de routekaart

Q: De huidige maatregelen (1,5m afstand houden en in kleine groepen trainen) maken teamsport in de praktijk onmogelijk. Hoe rijmt u dat met de kabinetsstandpunt dat sporten mogelijk moet blijven?

A:

- Het kabinet wil dat iedereen de mogelijkheid heeft om actief te blijven.
 - Dat is belangrijk omdat sport en bewegen belangrijk zijn voor een gezonde en weerbare samenleving.
 - Bij alle maatregelen moet een afweging worden gemaakt tussen het verbeteren van de gezondheidssituatie en het normale leven zoveel mogelijk door laten gaan.
 - Ook voor de sport ontkomen we dus niet aan beperkende maatregelen.
-
- De maatregelen hebben impact op de manier waarop mensen kunnen sporten.
 - Voor teamsporten (zoals voetbal en hockey) vragen de maatregelen inderdaad meer aanpassingen dan voor individuele sporten zoals tennis en golf.
 - Er zijn teams die ervoor kiezen om binnen de maatregelen in kleine groepjes actief te blijven.
 - Voor sporters die dat niet zien zitten is er de mogelijkheid om in de openbare ruimte actief te zijn.
 - Ik ben in overleg met de sportsector om sportbeoefening zo snel als de situatie het toelaat weer verder mogelijk te maken.

Q: Het vrijwilligerstekort is al een probleem bij sportverenigingen; met corona zijn er nog minder vrijwilligers. Wat gaat u hieraan doen?

A:

- In de monitor van het Mulier Instituut zien we dat 21% van de verenigingen te maken heeft met vrijwilligers die nog niet naar de vereniging durven te komen.
- 24% van de verenigingen geeft aan dat de coronacrisis een negatieve impact heeft op de bereidheid van vrijwilligers om zich voor de vereniging in te zetten.
- Tegelijkertijd hoor ik veel verhalen over ouders die zich op een andere manier voor de club willen inzetten. Bijvoorbeeld als corona-coördinator of voor het opzetten van een online team-bijeenkomst.
- Juist in deze tijd zijn vrijwilligers van groot belang om sport nog mogelijk te houden.
- Ik begrijp dat er door de coronamaatregelen nieuwe en extra taken bij vrijwilligers komen te liggen
- NOC*NSF en de sportbonden bieden vrijwilligers daarbij zoveel mogelijk ondersteuning middels corona-protocollen en scholing.
- Dit heeft mijn blijvende aandacht, ook in mijn gesprekken met de sportsector

1.3 Financiële impact op de sport

Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> - De financiële impact van de coronacrisis op de sportsector is groot, ondernemingen en verenigingen in de sport worden op veel verschillende manieren geraakt. - Deze impact is helder inzichtelijk gemaakt door het Mulier Instituut. - De cijfers geven duidelijk aan dat de sport hard geraakt is, maar dat de sector veerkrachtig blijkt te zijn. - Het is goed om te zien dat de rijksbrede en sportspecifieke steunmaatregelen daar een goede bijdrage aan leveren.
Argumentatie	<p>Hoofdpijnen</p> <p>€ 1.500 mln minder inkomsten in de gehele sportsector in jaar 2020 - € 300 mln eigen besparingen = € 1.200 mln omzetverlies</p> <p>- € 315 mln steun uit rijksbrede COVID-19-steunpakketten - € 75 mln steun uit sportspecifieke steunpakket 1 (mrt-aug 2020) - € 60 mln steun uit sportspecifieke steunpakket 2 (okt-dec 2020) = € 447 mln steun uit de steunpakketten van het kabinet * (waarvan € 135 mln vanuit VWS)</p> <p>Er resteert in totaal € 726 mln schade in de hele sportsector in het jaar 2020. Het grootste deel hiervan (ca. € 700 mln) ligt bij de commerciële sportaanbieders.</p>
Politieke afspraken	
Feiten & cijfers	<p>Sportverenigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>€ 109 mln</u> schade zonder steunmaatregelen in 2020. - Schade vooral bij verenigingen met eigen accommodatie en/of kantine. - Sluiting van sportkantines leidt tot ca. € 20 mln inkomstenverlies per maand. - Terugloop van sponsorinkomsten en dalende ledenaantallen zijn een zorgpunt, maar leidt nog niet tot concrete schade. - Huidige steunmaatregelen compenseren vrijwel het hele verlies. <p>Commerciële sportaanbieders</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>€ 1.000 mln</u> schade zonder steunmaatregelen, minimaal € 700 mln na compensatie generieke steunmaatregelen in 2020. - Generieke steunmaatregelen compenseren een beperkt deel van het omzetverlies (maar niet opvallend meer of minder t.o.v. andere sectoren zoals horeca); sector heeft geen toegang tot het sportspecifieke steunpakket. <p>Gemeenten</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>€ 30 mln</u> in wegvallende huurinkomsten sportaccommodaties; - <u>€ 136 mln</u> schade in exploitatie zwembaden en ijsbanen - Terugloop in huurinkomsten wordt gecompenseerd via het sportspecifieke steunpakket. Zwembaden en ijsbanen PM. <p>Sportevenementen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onvoldoende betrouwbare data om een goede inschatting te maken. - Schatting is rond de € 93-107 mln aan terugloop in bestedingen aan evenementen; dit is niet 1-op-1 het bedrag dat de sector aan steun nodig zou hebben om te overleven. Ook gebruik van steunmaatregelen is hier niet in meegerekend. <p>Sportbonden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Survey NOC*NSF: bonden verwachten een verlies van ca. € 34,8 mln in 2020 als gevolg van corona. Signaal is dat bonden schade lijden maar deze met eigen besparingen en generieke steun goed kunnen opvangen. - Topsportprogramma's: de schade is niet goed te bepalen omdat er geen

	<p>cijfers kunnen worden aangeleverd. Verwachting is schadepost van € 30 mln. Gebruik van steunmaatregelen is hier niet in meegerekend.</p> <p>Betaald voetbal (zie aparte factsheet)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cijfers KNVB: € 208 mln verlies aan inkomsten in het seizoen 2020-2021 als er deels weer met publiek kan worden gespeeld. - Dit bedrag is zonder eigen besparingsmogelijkheden en bezuinigingen. - Ook gebruik van steunmaatregelen is hier niet in meegerekend. - Clubs kunnen als laatste loket aankloppen bij de rijksoverheid als andere financiële bronnen geen oplossing bieden. <p>Steunmaatregelen: € 315 miljoen rijksbreed, € 135 mln sportspecifiek</p> <ul style="list-style-type: none"> - TOGS (mrt t/m mei): € 66 mln - TVL 1.0 (jun t/m sep): € 27 mln (TVL 2 nog onbekend) - NOW 1.0 (mrt t/m mei): € 151 mln - NOW 2.0 (jun t/m okt): € 71 mln - Tozo: geen cijfers op sectorniveau beschikbaar - Sportspecifieke steunpakket: € 73 mln in Q2-3 2020; € 60 mln in Q4.
Overig (zoals heikele punten en pers)	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Level playing field</i>: uit de Mulier monitor komt het beeld naar voren dat sportverenigingen vrijwel volledig worden gecompenseerd voor omzetverlies, waar andere sectoren en andere partijen binnen de sport het moeten doen met een veel beperktere compensatie. U kunt bevraagd worden op dit verschil in aanpak. - <i>Topsport en evenementen</i>: er is Kamerbreed altijd veel aandacht voor het ondersteunen van topsportprogramma's en evenementen. De Mulier monitor noemt hier forse schadeposten (resp. € 30 mln en 90-180 mln) maar geeft ook aan dat er onvoldoende betrouwbare data is om die schadeposten goed te bepalen. U kunt aangesproken worden op waarom er nu geen steun is voor deze partijen in de sport.

Q: Sportverenigingen lijken nauwelijks grote gevolgen te ondervinden van de coronacrisis. Waarom wordt deze groep zo zwaar gecompenseerd en de commerciële sport niet?

A:

- Sportverenigingen hebben inderdaad in absolute aantallen minder schade dan andere partijen, maar de problemen zijn nog steeds groot.
- Het gaat hier om vrijwilligersorganisaties, waar we een groot beroep op doen om mensen in beweging te houden terwijl ze weinig reserves hebben om schade op te vangen.
- Bovendien kunnen ze niet of nauwelijks gebruik maken van het rijksbrede steunpakket.
- Bij die unieke positie hoort ook een passend steunpakket voor de sport.
- De commerciële aanbieders kunnen eenvoudiger een beroep doen op de rijksbrede steunmaatregelen.
- Ik zie ook uit de monitor van het Mulier Instituut dat deze groep zware klappen heeft gehad, maar ook dat er weer meer vertrouwen is richting de toekomst en dat de meeste ondernemingen overeind zijn gebleven.
- Dit is ondersteund vanuit het rijksbrede steunpakket, en ik heb mij ook meermaals ingespannen om dit pakket toegankelijk en bruikbaar te maken voor deze sportondernemers.
- Ook nu het pakket is verlengd tot medio 2021, blijft het ook voor sportondernemers toegankelijk.

Q: Waarom doet u niks voor topsportprogramma's en sportevenementen?

A:

- Ik zie ook de schadeposten die er worden genoemd rondom topsport en sportevenementen, maar vind het nog te vroeg om hier concrete actie aan te verbinden.
- De monitor van Mulier geeft een eerste inschatting van het omzetverlies bij topsportprogramma's en sportevenementen, maar zegt ook terecht dat er nog onvoldoende informatie is om de schade echt betrouwbaar in te schatten.
- Dat blijkt ook wel uit het feit dat er nog voor € 90 miljoen lucht zit tussen de hoogste en laagste schatting van het omzetverlies in de evenementensector, en dat cijfers over de concrete verliezen van topsport nog niet beschikbaar zijn.
- Uit mijn gesprekken met de sector haal ik ook dat het vooralsnog goed gaat, maar dat er wel reële zorgen zijn over de toekomst.
- Ik onderzoek dan ook samen met de sector of en hoe aanvullende maatregelen nodig zijn op deze vlakken.

Q: De sport verwacht grote toekomstige schade door terugloop van leden en sponsorinkomsten. Wat gaat u hieraan doen?

A:

- Ik hoor deze signalen ook, en ik zou dit ook zorgwekkend vinden.
- Dit zijn effecten die de toekomstbestendigheid van de sport onder druk kunnen gaan zetten.
- Maar zoals ook blijkt uit de Monitor Sport en corona, gaat het hier nu nog om zorgen, en zien we dit nog niet terug in concrete effecten.
- En ik kan de sector ondersteunen in haar zorgen, maar financiële compensatie vind ik in dit stadium nog niet de passende route.
- Voor nu zijn deze onderdelen dus nog niet verwerkt in de steunpakketten voor de sport.
- Zoals voor alle punten die in de monitor worden benoemd, is ook dit iets waar ik mijn aandacht voor blijf houden, en dit blijft een onderwerp waarover ik met de sport in gesprek blijf.

1.4 Betaald voetbal

Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> • De coronacrisis heeft ook gevolgen voor betaald voetbal in Nederland. • Maar in tegenstelling tot andere topsporten zijn wedstrijden in betaald voetbal competities niet stilgelegd. • Wel wordt er zonder publiek gespeeld. • De uitzonderingspositie reflecteert de bijzondere positie van voetbal voor de Nederlandse samenleving (omvang, economisch en sportief belang, internationale positie). • De KNVB heeft ingezet om de verspreiding van het virus via het voetbal zoveel mogelijk te voorkomen (protocollen, tests en voetbal-bubbel). • Dit kon niet voorkomen dat er ook in het betaald voetbal positieve gevallen zijn. • De ontwikkeling wordt door de KNVB nauwlettend in de gaten gehouden. • Hierover is regelmatig overleg met het ministerie en het RIVM. <p><i>Financieel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het spelen zonder of met beperkt publiek kan op termijn financiële gevolgen hebben voor de BVO's (betaald voetbal organisaties). • BVO's maken, net als andere bedrijven, gebruik van de generieke steunpakketen (zoals NOW, TVL, TOZO), als zij aan de geldende voorwaarden voldoen. • Op dit moment zijn er nog geen BVO's in acute geldnood, maar dit kan gaandeweg het seizoen wel gaan spelen. • We blijven hierover met de KNVB in gesprek en werken aan een mogelijkheid om individuele clubs te ondersteunen, als zij daadwerkelijk in geldnood verkeren en kunnen aantonen er alles aan gedaan te hebben om de coronaschade op te vangen.
Argumentatie	<p>KNVB, Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie hebben in mei jl. een deltaplan gepresenteerd voor de toekomst van het Nederlands betaald voetbal (in tijden van corona). Het plan bevat drie pijlers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maatschappelijk belang betaald voetbal (vooral gericht op het ondervangen van de financiële schade vanwege de coronacrisis door de sector zelf en de overheid); 2. Veilig voetballen (stappenplan en protocollen van 'individueel trainen' naar 'competitiewedstrijden met publiek'); 3. Veilige en innovatieve voetbalbeleving (innovatieve producten voor fans en nieuwe verdienmodellen). <p>Stand van zaken per pijler</p> <p>Pijler 1 Financiële steun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eind april 2020 heeft de KNVB becijferd dat het betaald voetbal in 2020 € 400 mln schade zou lijden door de coronacrisis, voornamelijk omdat er niet met publiek kan worden gespeeld. • Door loonoffers, bezuinigen en de NOW, is een groot deel van de schade ingelopen. Volgens schatting resteert nog een bedrag van € 140 mln. • De feitelijke schade is echter nog moeilijk te bepalen en zal pas later dit seizoen duidelijker worden. • Vanwege de grote variatie tussen de clubs in betaald voetbal (BVO's) kan er geen sprake zijn van steun op sectorniveau. • Elke BVO moet daarom individueel steun aanvragen bij de rijksoverheid. • Hiervoor wordt een laatste loket opgezet, zoals dat ook ondernemingen in andere sectoren is gebeurd. • Wanneer een BVO bij dit loket uitkomt en er alles aan heeft gedaan om dit te voorkomen, wordt constructief gekeken naar een oplossing. Dit gaat in principe om een lening die terug moet worden betaald (geen subsidie!). • De verwachting is dat dit pas in het tweede kwartaal van 2021 zal gaan spelen.

	<p>Pijler 2 Veilig voetballen, gegeven de geldende coronamaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> Betaald voetbal heeft met politie, OM, de burgemeesters van de betaaldvoetbal-steden en JenV een stappenplan opgesteld waarin wat er mogelijk is binnen het betaald voetbal, gegeven de coronamaatregelen. Er zijn in totaal 7 plateaus. Voor elk plateau is een zorgvuldig protocol opgesteld ter uitvoering en handhaving op de Covid-19 maatregelen, waaronder de 1,5 meter. Vanaf eind september wordt er weer zonder publiek gespeeld (terug naar plateau 5). Dit zal voorlopig niet veranderen. <p><i>Toenemend aantal besmettingen binnen het betaald voetbal.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het betaald voetbal heeft te maken met coronabesmettingen in de afgelopen maanden. In totaal zo'n 150 besmettingen (sinds juli) op een totale populatie van 3000 spelers/medewerkers. Dat is vergelijkbaar met de rest van Nederland. Het laat aan de ene kant zien dat het testbeleid werkt en de besmettingen nog voordat er klachten optreden, naar boven haalt. Daardoor kunnen clubs, geadviseerd door de GGD'en, bepaalde maatregelen treffen. Aan de andere kant laat het ook zien dat de 'bubbel' niet waterdicht is en dat er constant aandacht moet zijn voor het naleven van de protocollen en de mogelijkheid om de protocollen, waar nodig, aan te passen. De KNVB heeft met een (openbaar toegankelijk) dashboard ontwikkeld, waarin per club te zien is hoeveel testen er zijn en worden afgenomen, en hoeveel positieve resultaten dat heeft opgeleverd. De KNVB heeft al aangegeven dat clubs die zich niet aan de protocollen houden, op sancties kunnen rekenen, bijvoorbeeld puntenaftrek, boete, reglementaire nederlaag). Indien de bron besmetting is terug te herleiden tot de club, kan de voorzitter van de veiligheidsregio besluiten om de club te sluiten. Vooralsnog is dit voor ons voldoende. Het RIVM houdt de situatie in de gaten en als er aanleiding voor is, gaan we met de KNVB in gesprek. In het uiterste geval kunnen we de competitie stilleggen. <p>Pijler 3 Innovatie</p> <ul style="list-style-type: none"> De discussie over wijzigingen in het verdienmodel om in de toekomst minder geraakt te worden door crisis zoals nu, moet nog op gang komen. Voor de korte termijn sluit de KNVB aan bij het Fieldlab Evenementen waarin testevents worden opgezet om testen hoe meer publiek verantwoord bij evenementen kan worden toegelaten. Het onderzoeksplan is op 13 november besproken met de bewindspersonen van EZK, OCW, JenV en VWS. De testevents kunnen alleen plaatsvinden als het risiconiveau het toelaat en voldaan wordt aan de eisen van het RIVM.
Politieke afspraken	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn verschillende departementen betrokken bij de dossier. De aanpak kan rekenen op brede steun in het kabinet en de coalitie.
Overig (zoals heikele punten en pers)	<p>Het financieel ondersteunen van het betaald voetbal door de rijksoverheid geeft altijd een zekere maatschappelijke/politieke spanning. Aan de ene kant ziet bijna iedereen het maatschappelijk belang van het Nederlandse betaald voetbal (zowel lokaal, landelijk en internationaal). Aan de andere kant is men zeer kritisch om belastinggeld in deze sector te steken, gegeven grote financiële bedragen die in de sector omgaan. Het gaat dan vooral over verantwoording over de salarissen van sommige spelers of trainers, maar ook over de 'gebrekkige' bedrijfsvoering en governance (discutabele bestuursleden/eigenaren) bij sommige clubs.</p> <p>In de media is veel aandacht voor de positieve testen in het voetbal. Elk positieve test (150 sinds juli) levert een nieuwsbericht op. Niet in de laatste plaats omdat sommige positieve gevallen ertoe leiden dat niet met het sterkst mogelijke team kan worden gevoetbald. De KNVB blijft in de communicatie naar de clubs het belang benadrukken van de naleving van de regels.</p>

Q: Waarom maakt u wel een uitzondering voor het spelen van competitiewedstrijden in het betaald voetbal en niet voor andere topsportcompetities?

A:

- De maatregelen zijn bedoeld om het aantal sociale contacten te minimaliseren en het aantal reisbewegingen te beperken. Daarom zijn alle competities stilgelegd, ongeacht het niveau.
- Voor het betaald voetbal is een uitzondering gemaakt omdat de sportieve en economische belangen daar veel groter zijn dan in de andere topsportcompetities.
- Daarbij heeft meegespeeld dat het betaald voetbal de financiële mogelijkheid heeft om fors te investeren in maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken.
- Wanneer de uitzondering ook voor alle andere topsportcompetities zou gelden, zou de totale groep topsporters en het aantal reisbewegingen simpelweg te groot worden.

Q: Wat vindt u van het aantal besmettingen in het betaald voetbal?

A:

- Ik vind het belangrijk dat de situatie goed in de gaten wordt gehouden en bespreek de ontwikkelingen regelmatig met de KNVB.
- Daarbij vraag ik, indien nodig, advies van het RIVM.
- Het aantal besmetting is op dit moment beheersbaar en het ziet er vooralsnog niet naar uit dat het betaald voetbal een brandhaard is.
- De KNVB neemt verantwoordelijkheid en heeft de clubs onlangs weer een opgeroepen om alle protocollen op te volgen.
- Als clubs dat onvoldoend doen kan de KNVB sancties opleggen.

Q: Wanneer gaat het kabinet financiële ondersteuning bieden aan de Betaald Voetbal Organisaties (BVO's)?

A:

- Dat zal afhangen of en wanneer clubs in acute geldnood komen ten gevolge van de coronamaatregelen en dit met meer zelf en met de bestaande generieke steunmaatregelen niet kunnen oplossen.
- Wij hebben al eerder duidelijk gemaakt dat we geen apart steunpakket maken voor de gehele sector. Daarvoor is de variatie tussen BVO's te groot.
- Als de nood daadwerkelijk aan de man is, is het noodzakelijk dat elke BVO apart inzichtelijk maakt welke schade hij heeft als gevolg van de coronamaatregelen.
- In dat plan moet de BVO ook duidelijk maken welke andere financiële bronnen (gemeenten, provincies, sponsors, media, supporters, banken, generieke steunmaatregelen van de rijksoverheid, zoals de GO-C/BMKB-C) zijn benut of de vruchteloze pogingen daartoe.
- Pas dan kan de BVO aankloppen bij de rijksoverheid, als laatste loket in die rij.
- We streven er na om, als de BVO alle benodigde gegevens adequaat heeft aangeleverd, snel uitsluitel te geven.

Q: Hoe staat het met het Fieldlab evenementen waar de KNVB ook bij betrokken is?

A:

- De evenementensector heeft een voorstel gedaan om testevents uit te voeren voor verschillende type evenementen (binnen/buiten, actief/passief publiek).
- Deze testevents zijn bedoeld om wetenschappelijk bewijs te verzamelen hoe evenementen verantwoord met meer publiek kunnen worden georganiseerd dan tot nu toe het geval is geweest.
- Daarbij worden verschillende preventieve maatregelen uitgetest, zoals het gebruik van sneltests, registratie, dragen van mondkapjes of het creëren van verschillende 'bubbels'.
- De resultaten kunnen worden meegenomen bij beslissingen over de maatregelen die in de toekomst worden genomen.
- De testevents kunnen alleen plaatsvinden in regio's met een risiconiveau 'waakzaam', met instemming van de lokale/regionale autoriteiten en onder strikte voorwaarden van het RIVM.
- Dat is op dit moment nog nergens het geval.

1.5 Steunpakketten voor de sport

Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> • De maatregelen om het COVID-19 virus te bestrijden treffen alle Nederlanders, dus ook de sport. • De sport speelt een essentiële rol in het leven van veel Nederlanders. • Daarom is het van belang dat deze sector zo lang mogelijk open blijft en steun ontvangt voor de financiële nadelen die zij ondervinden. • Daarom ben ik trots op het weer voor elkaar krijgen van een mooi steunpakket voor de sport ook in deze tweede lockdown.
Concrete doelen	<ul style="list-style-type: none"> • De financiële gevolgen van de COVID-19 maatregelen voor de sportsector verzachten. • Behoud van de sportinfrastructuur als wezenlijk onderdeel van de vrije tijdsbesteding van Nederlanders.
Sleutel acties	<p>Steunpakket 1: Gaat over de periode 1 maart tot en met 1 september 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegemoetkoming Amateursportorganisaties (TASO) <ul style="list-style-type: none"> - Voor 31 december zullen alle sportverenigingen de gevraagde tegemoetkoming ontvangen. - In het eerste en tweede kwartaal van 2021 zal 1 op de 50 aanvragen gecontroleerd worden in een steekproef • Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS) <ul style="list-style-type: none"> - Voor 31 december zullen alle verhuurders van sportaccommodaties de gevraagde tegemoetkoming ontvangen. - In het eerste en tweede kwartaal van 2021 zullen alle aanvragen boven €100.000 worden gecontroleerd. - Bij aanvragen onder de €100.000 zal er een steekproef van 1 op de 50 aanvragen gedaan worden. • Noodkredieten Stichting Waarborgfonds Sport <ul style="list-style-type: none"> - Van de ruimte van €30 mln. voor noodkredieten (korte leningen tegen lage rente) is momenteel minder dan €1 mln. benut door de sportverenigingen. <p>Steunpakket 2: Gaat over de periode 1 oktober tot en met 31 december:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegemoetkoming Amateursportorganisaties 2.0 (TASO 2.0) <ul style="list-style-type: none"> - November – Januari: opzet van regeling in overleg met sector - Februari – April: Regeling open voor aanvragers - Voor 1 Juni 2021 betaling tegemoetkomingen aan aanvragers. • Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties 2.0 (TVS 2.0) <ul style="list-style-type: none"> - November – Januari: opzet van regeling in overleg met sector - Februari – April: Regeling open voor aanvragers - Voor 1 Juni 2021 betaling tegemoetkomingen aan aanvragers. - Zwembaden en ijsbanen PM
	<p>Steunpakket 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TASO <ul style="list-style-type: none"> - Totaal beschikbare budget: €44,5 mln. - Totaal aantal aanvragers: 3855 - Gemiddelde aanvraag bedrag: €5800 - Totaal aangevraagde bedrag €22,344.00 - Uitputting van plafond: 51% - Grootste aanvrager: voetbalverenigingen voor €10,1 mln. • TVS <ul style="list-style-type: none"> - Totaal beschikbare budget: €89,5 mln. - Totaal aantal aanvragers: 1289 - Totaal aangevraagde bedrag: €49,7 mln. - Uitputting plafond: 56%

	<ul style="list-style-type: none"> - Totaal aantal verenigingen voor wie de huur is kwijtgescholden: 19011. Wat 78% van alle 24.492 bij de Kvk ingeschreven sportverenigingen is. • Noodkredieten <ul style="list-style-type: none"> - Totaal beschikbare budget: €30 mln. - Totaal aantal aanvragers: 2 - Totaal verleende bedrag aan noodkredieten: €60.000 <p>Steunpakket 2: Totaal budget voor TASO en TVS is €60 mln. dit is op basis van sector analyse verdeeld over beide regelingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • TASO voor financiële schade bij sportverenigingen in okt-dec 2020. <ul style="list-style-type: none"> - Totaal beschikbare budget: € 25 mln. - De TASO wordt verbreed om beter aan te sluiten op de huidige schadeposten van de sportverenigingen, zoals het verlies uit inkomsten van de sportkantines en het niet kunnen spelen van competitiewedstrijden georganiseerd door sportbonden. - Verenigingen met meer dan 10% omzetverlies, die nog geen TVL hebben ontvangen, kunnen een aanvraag indienen. - De regeling wordt momenteel nader uitgewerkt in overleg met de sector. Richtpunt is openstelling van 1 februari 2021 tot medio of eind maart. • TVS voor kwijtschelden huur sportaccommodaties in okt-dec 2020. <ul style="list-style-type: none"> - Totaal beschikbare budget: € 35 mln. - De TVS wordt opnieuw opengesteld. Verhuurders van sportaccommodaties kunnen huur kwijtschelden aan verenigingen die minder kunnen sporten, omdat wedstrijden niet doorgaan en trainingen voor volwassenen minder plaatsvinden. Hiervoor wordt een vooraf vastgestelde rekensystematiek gebruikt. - De regeling wordt momenteel nader uitgewerkt in overleg met de sector. Richtpunt is openstelling van 1 februari 2021 tot eind maart. - Zwembaden en ijsbanen PM
Actualiteit/politieke aandachtspunten	Steunpakket 2 wordt in de Kamerbrief die u voorafgaand aan het WGO naar de Kamer stuurt nader uitgewerkt. De verwachting is dat veel van de aandacht van de politieke partijen naar dit steunpakket zal gaan.

Q: TASO en TVS zijn maar voor net iets meer dan 50% uitgeput. Sluiten uw regelingen niet goed aan bij de behoeftes van de sector? Wat gaat u doen om het nieuwe steunpakket wel goed aan te laten sluiten?

A:

- Het klopt dat de TASO en TVS een uitputting hebben van net iets meer dan 50%.
- In april en mei van dit jaar is tot het eerste steunpakket gekomen op basis van de beschikbare cijfers en de verwachtingen uit de sector over de financiële nadelen van de COVID-19 maatregelen.
- Inmiddels is gebleken dat deze nadelen kleiner waren dan vooraf ingeschat.
- Voor de TASO geldt dat veel verenigingen hebben niet tot nauwelijks te maken gehad met een leden daling waardoor zij een stabiele inkomstenbron hadden om de vaste lasten van te betalen en geen omzet daling van meer dan 20%.
- Voor de TVS geldt dat in de maanden na juni de Belastingdienst veel uitvoerende sportbedrijven die accommodaties van de gemeenten huren heeft aangemerkt als winst beogend. Daarmee vielen zij buiten de scope van de TVS regeling waar zij in maart nog binnen deze regeling zijn gerekend.
- Bij het opstellen van de nieuwe regelingen betrek ik uiteraard weer zeer nauw de sector zelf. Om de regelingen ook deze keer weer passend te maken.